

PROGRAM de MANAGEMENT

**Pentru candidatura la funcția de Director al
Departamentului de Românică, Jurnalism și științe ale
comunicării și Literatură comparată**

**Din cadrul
FACULTĂȚII DE LITERE
a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași**

2020-2024

Lector dr. Livia Iacob

I. O analiză a mediului în care își desfășoară activitatea Departamentul de Românică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată. Perspective interne de evoluție a acestuia în sistemul instituțional existent

Prin specificul și complexitatea sa, Departamentul de Românică, Jurnalism și științele ale comunicării și Literatură Comparată reprezintă un punct de interes nodal în cadrul Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, legând și adesea punând în dialog tipuri de cercetare extrem de diferite, de la studiul limbii și literaturii române până la noile tipuri de media și raportarea la o lume globalizată, în care multiculturalismul își spune tot mai accentuat cuvântul. După cum o sugerează catedrele clasice, pregătirea unor specialiști în domeniul promovării culturii noastre tradiționale, componentă esențială și definitorie a identității noastre naționale, și a unor cadre didactice competente pe o piață a muncii cu un grad de absorbție astăzi nu atât de ridicat se numără printre obiectivele majore ale Departamentului. O preocupare constantă a factorilor de decizie din cadrul Departamentului este apoi de a răspunde și provocărilor de tip nou de pe piața muncii din România și din spațiul Uniunii Europene, prin oferta de absolvenți bine instruiți și dovedind, la rândul lor, un real potențial formator în specializări ținând de mass-media și științele comunicării, redactarea de carte și/sau alte produse editoriale, biblioteconomie și literatură universală și comparată.

În acest context, unul dintre punctele tari ale Departamentului de Românică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată este înalta ținută academică și formarea continuă a cadrelor didactice din domeniile mai sus menționate, demonstrabilă prin calitatea propriilor activități de cercetare desfășurate pe plan intern și internațional. Multe dintre acestea au beneficiat de burse și de stagii la universități de prestigiu din străinătate și se integrează noilor tipuri de cercetare/curente în activitatea academică/dezbateri generate din contactul cu alteritatea, dovedind probitate intelectuală și rigoare științifică în modificarea chipului unor reviste tradiționale, de circulație în mediul universitar și nu numai. Apoi, impresionantă rămâne galeria de figuri emblematice ale filologiei ieșene, românești și europene, deschisă, printre alții, de promotorul axiologiei esteticului în critica literară românească, Titu Maiorescu, și continuată, de-a lungul deceniilor, de renumiți profesori care, la rândul lor, au format formatori în spiritul valorilor filologiei autentice.

Colaborarea dintre acești specialiști și instituții culturale de profil care să asigure, pe lângă școlile și liceele capabile să absoarbă o parte din populația școlarizată după absolvirea studiilor de licență și/sau master, este facilitată de situarea Iașului pe un loc de seamă în rândul centrelor cu o tradiție culturală îndelungată. Astăzi, majoritatea catedrelor funcționând în cadrul Departamentului vin în mod constant și aplicat în sprijinul practicii de specialitate a studenților noștri, utilă alături de practica pedagogică sau independent de aceasta, lucrând cu edituri de prestigiu precum Editura Polirom sau Cartea Românească, cu instituții contribuind la studiul, conservarea, transmiterea și valorificarea patrimoniului material/imaterial din România, precum Muzeul Literaturii Române, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” sau Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi”, Radio Iași România, Televiziunea Română Iași, precum și alte instituții de presă locale etc. Unii dintre absolvenții noștri de dată relativ recentă sunt deja parte integrantă a unor catedre din cadrul Departamentului de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată, alții își desfășoară activitatea în cadrul Institutului de Filologie „A. Philippide” sau în Departamentul de Cercetare Interdisciplinară al Universității „Alexandru Ioan Cuza”; absolvenți din cadrul departamentului au devenit cadre didactice de prestigiu în școli și licee în întreaga țară, alții ocupă funcții de conducere în cadrul unor edituri sau corporații multinaționale și exemplele pot continua. Ceea ce înseamnă că resursa umană a Departamentului de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată, atât cea formatoare, cât și rezultanta ei, reprezintă un factor de evoluție dinamică și concurențială în cadrul Facultății de Litere, dar și de stabilitate pentru universitatea ieșeană.

Propunând această candidatură la funcția de director, am pornit de la ideea că, menținându-se ca vector de stabilitate (lucru demonstrat și de cifra de școlaritate constantă de-a lungul anilor) și continuând o tradiție filologică exemplară, care obligă prin excelența ei, Departamentul de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată trebuie totodată să țină cont și de noile provocări ale societății și culturii contemporane, care se îndreaptă tot mai mult către tipuri de reprezentare bazate pe imagine, periculoase uneori prin gradul de manipulare pe care îl întrețin. În acest sens, mi-au atras atenția multe din punctele de vedere din evaluările studenților noștri, în mare parte contradictorii, care apreciază calitatea discursului academic de la cursuri și seminarii, dar își doresc deopotrivă ca acestea să sufere metamorfoze, în sensul simplificării terminologiei și al utilizării unor proiecții bazate pe imagine și restructurarea, în chip diferit față de prelegerea clasică, a informației științifice... Responsabilitățile administrative pe care le-am avut în ultimii ani în cadrul universității ieșene (elaborarea de planuri de învățământ, șefia

de orar, participarea ca membru în Comisia de Admitere la Facultatea de Litere, precum și alte îndatoriri în cadrul Catedrei de Literatură Comparată), precum și cele pe care mi le-am asumat colaborând, uneori și sub ipostaza unor funcții de conducere (director de programe culturale la Televiziunea Apollonia din Iași și realizator al emisiunilor *Identități culturale* și *Restituiri*, redactor și traducător pentru edituri precum Polirom, Institutul European și Univers, director editorial și drepturi de copyright la Editura Cartea Românească Educațional), cu alte instituții culturale din Iași mi-au permis o lărgire a orizontului asupra cercetării de top și a necesității de a spori, prin eforturi de echipă, vizibilitatea acestora prin proiecte media și editoriale și prin colaborarea celor două, în parteneriate susținute prin programe culturale naționale sau internaționale. Experiența profesională pe care am dobândit-o în anii de formare universitară și postuniversitară mă îndreptățește să cred că o schimbare de paradigmă poate fi încercată, cu precădere acum, în contextul în care ne aflăm puși în situația de a trebui să facem față unui învățământ hibrid pentru care nu am avut o pregătire prealabilă.

II. Strategii manageriale pe termen scurt, mediu și lung

Pentru perioada 2020-2024, în condițiile modificării paradigmei învățământului românesc în concordanță cu orientările internaționale la care asistăm cu toții, îmi propun să mențin și să dezvolt proiectele educaționale, culturale și de cercetare deja existente ale Departamentului de Românică, Jurnalism și Științe ale Comunicării și Literatură Comparată, cu atât mai mult cu cât majoritatea s-au impus la nivel național și internațional, cărora să le adaug altele noi, întărind totodată legăturile cu partenerii noștri din instituțiile culturale și de profil și dezvoltând noi relații de cooperare. Identificând posibilități concrete de dezvoltare a proiectelor deja existente, dar și de generare a altora noi (de pildă, înființarea unor centre de studii inter-, trans- și pluridisciplinare care să le ofere și absolvenților noștri o integrare mai rapidă într-un loc de muncă pe principiile egalității de șanse și al competenței), voi prezenta în cele ce urmează câteva strategii pe termen scurt, mediu și lung de îmbunătățire a imaginii Departamentului din care fac parte.

II. 1. Strategii manageriale pe termen scurt

În ultimii ani, Departamentul de Românică, Jurnalism și Științe ale Comunicării și Literatură Comparată și-a dobândit un binemeritat renume pe plan național și internațional,

devenind un important partener în multe proiecte organizate de diferite instituții din țară și străinătate. Totodată, acesta este tot mai solicitat să ofere consiliere în realizarea unor proiecte de către ONG-uri, MLR, BCU și alte instituții locale de importanță certă în ceea ce privește finanțarea, precum Primăria Iași. În perspectiva organizării unui învățământ de tip hibrid și a provocărilor generate de tensiunile prin care ne vedem nevoiți să trecem cu toții, prezint câteva strategii și măsuri ce ar putea fi implementate cu succes, în sialul legislației în vigoare și al autonomiei universitare, cunoscând Planul strategic al Facultății de Litere și Programul Managerial al Rectorului Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

II. 1.1. Atragerea de fonduri pentru dezvoltarea mijloacelor electronice și a altor dotări în cadrul Departamentului de Românică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată

1. **achiziționarea** (în funcție de evaluările făcute de facultate) **unei serii de tablete performante și/sau adaptoare, routere, amplificatoare WIFI** pentru studenții (nu foarte mulți, de altfel), care nu ar avea acces la o platformă electronică sau a căror conexiune internet nu le-ar permite folosirea ei; de asemenea, table interactive, softuri pentru diferite tipuri de organizare a activității noastre didactice etc.;

Notă: Unele dintre acestea (tableta/laptop) le pot fi furnizate studenților la începutul unui ciclu de studii, valoarea lor fiind inclusă în taxă (care ar trebui majorată, în acest caz);

2. facultatea poate asigura dotările de la punctul 1 prin inițierea unor **proiecte de sponsorizare** realizate împreună cu firmele mai puternice din oraș și județ, care ar putea fie să le doneze, fie să aibă în vedere un interes propriu, urmărind angajarea unora dintre studenții sau absolvenții noștri;

II. 1.2. Pregătirea activităților, a cursurilor și a bibliografiei cursurilor și în format digital

1. să li se recomande, prin directorii de departamente și șefii de catedre, tuturor cadrelor didactice să profite de următoarea perioadă pentru a-și schița suporturi de curs adecvate fiecărei discipline pe care o predau (o esență de 30-40 pagini), compendii, readers, handouts, culegeri

de exerciții gramaticale etc., care să fie disponibile pe pagina web a facultății, urmând ca acestea să ia diverse forme în funcție de nivel, context, interese etc.; de asemenea, colegii pot fi îndemnați să predea Bibliotecii de Litere exemplare din cărți de autor, articole de autor etc. În acest sens, grație bunei colaborări pe care am avut-o de-a lungul timpului cu editurile din România deja menționate, pot solicita sprijinul financiar aferent tipăririi suporturilor de curs într-o formă elegantă și utilă tuturor, existând și posibilitatea creării unor suporturi de curs de tip audio-video book, proiect care deja a intrat în desfășurare;

2. să se pună la punct, pentru o utilizare pe termen lung, platforme de interacțiune în direct (în genul lui Google Meet actualmente oferit de DCD până în septembrie) și/sau să fie achiziționate licențe pentru aplicații de tip Zoom (care pot fi folosite de mai mulți colegi);

Notă: În cazul în care se vor desfășura regulat cursuri online, acestea trebuie să fie pe o singură platformă, asigurată din punct de vedere informatic de DCD (aceasta fiind o cerință ARACIS)

3. să se realizeze o digitalizare (prin scanare) a unui număr de articole, cărți etc. recomandate de fiecare cadru didactic titular sau asociat pentru cursurile predate. De asemenea, să li se recomande cadrelor didactice includerea în bibliografiile cursurilor a unor surse de documentare care pot fi consultate online: articole publicate în reviste open access, site-uri de antologii online etc.;

Notă: Pentru acest demers, va fi necesar să ne consultăm cu BCU, mai ales în privința drepturilor de copyright și să vedem care sunt soluțiile aplicabile. Se poate limita numărul de referințe bibliografice pentru fiecare curs (așa cum prevăd și standardele ARACIS, de altfel) și, eventual, se pot scana extrase (doar anumite capitole) din cărți. La solicitarea noastră, BCU ne-ar putea ajuta în acest sens prin platforma digitală de care deja dispune.

4. să se comunice pe toate canalele, în atenția viitorilor studenți, faptul că, cel puțin în anul universitar viitor, nu doar înscrierea, ci și cursurile se vor putea desfășura doar online, la zi (nu în regim fără frecvență), dacă lucrurile vor sta într-adevăr așa. Astfel s-ar putea atrage mai multe înscrieri, mai ales din partea unor tineri care ar prefera să-și desfășoare activitățile online sau să practice efectiv acel tip de învățământ la distanță pentru care am mai fost solicitați. În același mod, ar putea fi atrași și mult mai numeroși studenți străini

sau studenți români care au domiciliul în străinătate. Taxele ar trebui să existe în continuare (poate chiar majorate). În acest scenariu, sunt șanse ca foarte mulți tineri să opteze pentru înlocuirea cheltuielilor de cazare, masă, transport etc. și să investească în tehnologii care să le permită frecventarea cursurilor online (la zi);

5. să se investească în dotarea sălilor existente cu tehnologii care să permită desfășurarea evenimentelor academice (conferințe, simpozioane, webinarii, workshop-uri) online;
6. să se reconsidere, împreună cu partenerii de practică, modalitățile de desfășurare atât a practicii de specialitate, cât și a celei pedagogice, în funcție de reglementările DPPD, care să presupună activități online;
7. să fie invitați specialiști români și străini recunoscuți în domeniul lor (din mediul academic și nu numai) pentru conferințe, seminarii, dezbateri sau intervenții punctuale în cursurile cadrelor didactice;
8. să fie invitate, de asemenea, nume prestigioase ale literaturii/presei/mediului de afaceri contemporan, care reprezintă, prin exemplul fiecăruia în parte, modele de urmat pentru viitorii noștri absolvenți, lucru mult mai ușor fezabil în contextul în care utilizarea tehnologiei nu ar mai presupune deplasarea fizică a acestora și nici cheltuieli de masă, transport și cazare;
1. publicarea de reviste online (cu borduri interactive);
2. desfășurarea unui tutorat activ și implicat, ținând seama de faptul că problemele studenților vor crește exponențial în contextul dat;
3. promovarea Facultății de Litere pe site-uri utilizate de liceeni, alături de promovarea existentă deja în licee.

II. 2. Strategii manageriale pe termen mediu și lung

1. Identificarea tehnologiilor necesare;
2. Folosirea cadrelor de colaborare existente pentru a dezvolta noul tip de învățământ hibrid, alături de cel clasic, prin:
 - a) proiecte de predare și cercetare între facultățile care aparțin, de ex., domeniilor umaniste din UAIC, din consorțiu, din rețelele ai căror membri suntem deja;
 - b) programe de masterate comune și pluridisciplinare, dar care să respecte identitatea și tradiția celor create deja;

- c) proiecte cu ISJ, care să ne permită partajarea dotărilor tehnologice și care pot motiva elevii să devină studenți UAIC (elevii din ultimele clase de liceu vor putea fi invitați să asiste la cursuri);
- d) proiecte cu partenerii de practică de specialitate, dintre care unii sunt și angajatorii studenților noștri;
- e) organizarea unor evenimente virtuale (conferințe, simpozioane, colocvii, webinarii, workshop-uri) în parteneriat cu universități din țară și din străinătate și cu alte instituții;
- f) diversificarea informațiilor privind promovarea proiectelor Departamentului în mass-media, atât în cele instituționale propriu-zise, cât și a celor informatice;
- g) inițierea studenților în proiectele Departamentului pentru o mai bună diseminare a lor pe grupurile proprii;
- h) organizarea de conferințe de presă proprii axate pe prezentarea membrilor departamentului la evenimente, proiecte culturale și alte tipuri de activități științifice și aducerea la cunoștință, prin emisiuni TV de bună calitate, a contribuțiilor acestora (emisiuni de tip portret sau prezentări/lansări de carte);
- i) promovarea personalităților de marcă ale Departamentului sau a contribuțiilor științifice ale celor care nu se mai află printre noi printr-o serie de produse editoriale și media cu caracter omagial;
- j) activități extracurriculare de consiliere și susținere a activităților educaționale, culturale și artistice ale studenților, masteranzilor și doctoranzilor noștri, precum și promovarea unor lideri carismatici din rândul tinerei generații care au potențialul de a deveni formatori și chiar tutori pentru cei aflați în dificultate (cum ar fi organizarea unor centre de cercetare orientate tematic în funcție de sondaje prealabile privitoare la interesul studenților, a unor tabere de cercetare, inițierea unor concursuri și tabere de literatură cu sprijinul unor primării locale etc.);
- k) editarea de volume proprii, cu sprijinul Editurii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, al autorităților locale și al altor edituri din țară și străinătate, precum și volume colective, care să îi cointerezeze și pe studenți, masteranzi sau doctoranzi;
- l) promovarea și motivarea tinerilor în proiectele departamentului și activitățile educaționale și de cercetare științifică ale acestuia inclusiv prin crearea unor CD-uri și DVD-uri care să fie distribuite cu titlu gratuit studenților, masteranzilor și doctoranzilor merituoși, alături de bursele de studiu; promovarea și intensificarea schimburilor de

experiență în domeniul cunoașterii științifice cu universități din statele europene și nu numai;

m) dezvoltarea, cu sprijinul informaticienilor noștri și ai altora care s-ar putea arăta interesați de implicarea într-un asemenea proiect, a unei baze de date funcționale și accesibile și online a Departamentului de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată.

În încheiere, apreciez că imaginea Departamentului s-a îmbunătățit considerabil și datorită implicării colegilor devotați care l-au condus până în prezent, dar și prin sprijinul real primit din partea mass-media sau a studenților și absolvenților noștri. De aceea îmi propun ca, prin toate eforturile pe care le voi face de acum înainte în calitate pentru care candidez, dar și în condițiile în care nu o voi obține, să contribui la promovarea principiului ce caracterizează Departamentul de Românistică, Jurnalism și științe ale comunicării și Literatură Comparată, și anume excelența în educație: tradiție și continuitate la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.